

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKOJ TRGOVINI

Član 1.

U Zakonu o elektronskoj trgovini („Službeni glasnik RS”, br. 41/09 i 95/13), član 3. menja se i glasi:

„Član 3.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

1) usluga informacionog društva je usluga koja se pruža na daljinu, po pravilu uz naknadu putem elektronske opreme za obradu i skladištenje podataka, na lični zahtev korisnika usluga, a posebno trgovina putem interneta, nuđenje podataka i oglašavanje putem interneta, elektronski pretraživači, kao i omogućavanje traženja podataka i usluga koje se prenose elektronskom mrežom, obezbeđivanje pristupa mreži ili skladištenje podataka korisnika usluga;

2) pružalac usluge informacionog društva je pravno ili fizičko lice. Pružanje usluga informacionog društva u komercijalne svrhe može obavljati pravno ili fizičko lice koje je registrovano za obavljanje određene delatnosti u skladu sa zakonom;

3) korisnik usluga je svako fizičko lice, fizičko lice koje je registrovano za obavljanje određene delatnosti u skladu sa zakonom ili pravno lice koje zbog profesionalnih ili drugih ciljeva koristi usluge informacionog društva;

4) potrošač je fizičko lice koje kupuje robu, odnosno usluge radi zadovoljavanja ličnih potreba ili potreba domaćinstva;

5) ugovor u elektronskom obliku je ugovor zaključen između pružaoca usluge informacionog društva i korisnika usluge elektronskim putem upotrebom elektronskih sredstava;

6) komercijalna poruka je svaki oblik komunikacije u cilju promovisanja robe, usluga ili poslovnog ugleda pravnog ili fizičkog lica koje obavlja registrovanu delatnost, sa izuzetkom:

(1) davanja informacija koje omogućavaju neposredan pristup delatnosti ovog lica, kao što su informacije o njegovoj elektronskoj adresi ili adresi elektronske pošte;

(2) davanja, bez naknade, informacija koje su prikupljene istraživanjima ili na drugi sličan način, o robi, uslugama ili poslovnom ugledu ovog lica;

7) operator elektronskih komunikacija je lice definisano u smislu zakona kojim se uređuju elektronske komunikacije.”.

Član 2.

Posle člana 5. dodaje se naziv iznad člana i član 5a, koji glasi:

„Sloboda prekograničnog pružanja usluga informacionog društva

Član 5a

Prekogranično pružanje usluga je pružanje usluga u Republici Srbiji ili Evropskoj uniji kada pružalac usluge nema sedište, odnosno nije poslovno nastanjen na teritoriji države u kojoj se usluga pruža.

Prekogranično pružanje usluga je slobodno.

Ministarstvo nadležno za elektronske komunikacije i informaciono društvo (u daljem tekstu: ministarstvo) preko inspekcije može, srazmerno cilju koji se želi postići, preduzeti mere ograničavanja slobode pružanja usluga informacionog društva iz člana 21. stav 3. ovog zakona pružiocima usluga sa sedištem u zemljama članicama Evropske unije, samo ako je to neophodno za zaštitu (od stvarne i ozbiljne opasnosti):

- 1) javnog poretka, a naročito sprečavanje, istraživanje, otkrivanje i gonjenje izvršilaca krivičnih dela, zaštitu maloletnika i borbu protiv izazivanja mržnje po osnovu rase, pola, vere ili nacionalnosti i povrede ljudskog dostojanstva pojedinca;
- 2) javne bezbednosti, uključujući zaštitu nacionalne bezbednosti i odbranu;
- 3) javnog zdravlja;
- 4) zaštitu potrošača uključujući i ulagače.

U slučaju nastupanja okolnosti iz stava 3. ovog člana, ministarstvo je dužno da:

- 1) o nameri izricanja mere iz stava 3. ovog člana obavesti Evropsku komisiju i nadležni organ zemlje članice Evropske unije u kojoj pružalac usluge ima sedište;
- 2) traži od nadležnog organa države sedišta pružaoca usluge da preduzme mere ograničavanja slobode pružanja usluge informacionog društva.

Ako nadležni organ države sedišta pružaoca usluge ne preduzme mere u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahteva iz stava 4. ovog člana ili su preduzete mere nedovoljne, ministarstvo može preduzeti mere ograničavanja slobode pružanja usluga informacionog društva uz prethodno obaveštavanje nadležnog organa države sedišta pružaoca usluge i Evropske komisije.

Izuzetno od st. 4. i 5. ovog člana, ministarstvo može preduzeti mere ograničavanja slobode pružanja usluga informacionog društva pružaoca usluga sa sedištem u zemlji članici Evropske unije bez prethodnog obaveštenja zemlje članice Evropske unije u kojoj pružalac usluga ima sedište i Evropske komisije, ako postoji osnovana opasnost od nastanka štete zbog odlaganja preduzimanja mera.

U slučaju iz stava 6. ovog člana ministarstvo je dužno da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana preduzimanja mera obavesti nadležni organ države sedišta pružaoca usluge i Evropsku komisiju o izrečenoj meri i razlozima zbog kojih se smatra da se radi o hitnom slučaju.

Ministarstvo postupa u skladu sa ovim članom na obrazloženi predlog organa javne vlasti nadležnog za pitanja iz stava 3. tač. 1)-4) ovog člana.

Pokretanje sudskog postupka usled nastupanja okolnosti iz stava 3. ovog člana ne isključuje obavezu ministarstva za postupanje u skladu sa ovim članom.

Mere kojima se ograničava sloboda pružanja usluga informacionog društva potrebno je ukinuti ili opozvati odmah nakon prestanka postojanja razloga zbog kojeg su određene, a na zahtev pružaoca usluge informacionog društva kome je mera izrečena, drugog zainteresovanog lica ili Evropske komisije.

Meru iz stava 10. ovog člana može opozvati ili ukinuti nadležno ministarstvo po službenoj dužnosti nakon prestanka razloga zbog kojih je mera određena.

Vlada uređuje sprovođenje administrativne saradnje i elektronske razmene podataka sa zemljama članicama Evropske unije u vezi sa nadzorom nad pružanjem usluga informacionog društva i preduzimanjem mera upozorenja.”.

Član 3.

U članu 7. stav 1. reči: „Pružalac usluga dužan je da obezbedi da svaki podatak iz komercijalne poruke koji je delimično ili u celini usluga informacionog društva zadovolji sledeće uslove” zamenjuju se rečima: „Komercijalna poruka koja je delimično ili u celini usluga informacionog društva mora da zadovolji sledeće uslove.”.

Član 4.

Naziv iznad člana 8. i član 8. menjaju se i glase:

„Slanje komercijalne poruke

Član 8.

Slanje komercijalne poruke elektronskim putem, dozvoljeno je samo uz prethodni pristanak lica kome je takva vrsta poruke namenjena.

Pružalac usluge dužan je da redovno proverava i prihvata opoziv pristanka koji upućuje lice koje ne želi da prima takve komercijalne poruke.”.

Član 5.

Član 10. menja se i glasi:

„Član 10.

Odredbe člana 9. st. 1. i 3. ovog zakona ne primenjuju se na ugovore za koje je posebnim zakonom predviđeno da se ne mogu zaključiti u elektronskoj formi.

Odredbe člana 9. st. 1. i 3. ovog zakona ne primenjuju se na ugovore i druge pravne poslove za koje je posebnim zakonom propisano da se sačinjavaju u formi javno potvrđene (solemnizovane) isprave ili u formi javnobeležničkog zapisa ili je za njihovu punovažnost potrebno da potpisi ugovarača budu overeni, osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom ili propisima kojima se uređuju overa potpisa, potvrđivanje i sačinjavanje isprava.

Odredbe člana 9. st. 1. i 3. ovog zakona ne primenjuju se na ugovore o jemstvu i iskaze volje jemaca, ako je jemac lice koja deluje izvan okvira trgovačke, poslovne ili profesionalne delatnosti.”.

Član 6.

U članu 16. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Pružalac usluga informacionog društva koji prenosi elektronske poruke koje mu je predao korisnik, dužan je da tokom pružanja usluge informacionog društva i minimum 30 dana nakon prestanka pružanja usluge čuva podatke o korisniku usluge informacionog društva, a naročito podatke o IP adresi sa koje korisnik pristupa uslugama informacionog društva tog pružaoca.”.

Član 7.

U članu 20. posle stava 4. dodaju se st. 5-7, koji glase:

„Pružalac usluge informacionog društva je dužan da ukloni nedopušteni sadržaj bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema akta organa nadležnog za primenu i postupanje po zakonu čija je odredba povređena, a kojim mu se nalaže uklanjanje nedopuštenog sadržaja. Nadležni organ donosi akt po službenoj dužnosti ili po zahtevu stranke.

Po zahtevu trećeg lica, pružalac usluge informacionog društva je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema zahteva tog lica ukloni nedopušteni sadržaj, osim ukoliko smatra da objavljeni sadržaj nije u

suprotnosti sa odredbama zakona. U tom slučaju, pružalac usluge informacionog društva može da se obrati organu nadležnom za primenu i postupanje po zakonu i zahteva da nadležni organ utvrdi da li su u konkretnom slučaju povređene odredbe zakona, usled čega je potrebno sadržaj ukloniti.

Akt nadležnog organa iz st. 5. i 6. ovog člana kojim se pružaocu usluge informacionog društva nalaže uklanjanje nedopuštenog sadržaja obavezno sadrži precizan opis mesta na internet stranici, odnosno drugom elektronskom prikazu na kojem se javlja nedopušten sadržaj, kao i obrazloženje nedopuštenosti.”.

Član 8.

Član 21. menja se i glasi:

„Član 21.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine i usluga, odnosno ministarstvo nadležno za poslove elektronskih komunikacija i informacionog društva.

Inspekcijски nadzor nad primenom ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove trgovine i usluga vrši preko tržišnih inspektora, a ministarstvo nadležno za poslove elektronskih komunikacija i informacionog društva preko inspektora za usluge informacionog društva, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje inspekcijски nadzor.

Inspektor za usluge informacionog društva obaveštava operatora elektronskih komunikacija da je izrečena mera iz člana 5a ovog zakona i izdaje nalog operatoru, shodno kojem se operator obavezuje da onemogući pristup uslugama pružaoca usluge informacionog društva koji ima sedište u zemlji članici Evropske unije.

Operator elektronskih komunikacija dužan je da postupi po nalogu inspektora iz stava 3. ovog člana i onemogući pristup uslugama pružaoca usluge koji ima sedište u zemlji članici Evropske unije u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

Radi vršenja nadzora, pružaoci usluga dužni su da ovlašćenim licima organa iz stava 2. ovog člana bez odlaganja pokažu ili dostave potrebne podatke i dokumentaciju u vezi sa predmetom nadzora.

U cilju primene ovog zakona, u delu koji se odnosi na uklanjanje nedopuštenog sadržaja, organi nadležni za primenu i postupanje po zakonima sarađuju sa tržišnom inspekcijom i obaveštavaju se o nepravilnostima i povredama zakona koje su utvrdili. U postupku inspekcijskog nadzora, tržišni inspektor proverava da li pružalac usluge informacionog društva postupa u skladu sa aktom organa nadležnog za primenu i postupanje po zakonu kojim mu je naloženo uklanjanje nedopuštenog sadržaja.”.

Član 9.

Član 22. menja se i glasi:

„Član 22.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za prekršaj pružalac usluga - pravno lice, ako:

- 1) potencijalnom korisniku usluga, pre zaključenja ugovora, ne obezbedi na razumljiv i nedvosmislen način propisane podatke i obaveštenja (član 12. stav 1);
- 2) ne omogući pristup tekstu ugovora i opštih uslova poslovanja na način koji omogućava da ih korisnik usluga može skladištiti, ponovo koristiti i reprodukovati (član 13);

3) ne ukloni ili ako ne uskrati pristup podacima koje je čuvao odmah nakon saznanja da su podaci uklonjeni iz prenosa posredstvom mreže ili onemogućen pristup do njih, kao i kada je sud, odnosno drugi nadležni organ naredio njihovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa (član 17. stav 1. tačka 5);

4) ne ukloni ili ako ne uskrati pristup podatku, odmah nakon saznanja da se radi o nedopuštenom delovanju ili podatku (član 18. stav 1. tačka 2);

5) ne ukloni ili ako ne uskrati pristup podatku odmah nakon saznanja da se radi o nedopuštenom delovanju ili podatku (član 19. stav 1. tačka 2);

6) ne obavesti nadležni državni organ o nedopuštenim aktivnostima ili podacima korisnika njegove usluge ili ne predoči sve podatke, saglasno odgovarajućem sudskom, odnosno upravnom aktu (član 20. st. 2. i 3);

7) ne ukloni nedopušteni sadržaj u skladu sa aktom organa nadležnog za primenu i postupanje po zakonu (član 20. st. 5. i 6);

8) ako bez odlaganja ne pokaže ili ne dostavi potrebne podatke ili dokumentaciju radi vršenja nadzora (član 21. stav 5).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara.

Ako prekršaj iz stava 1. ovog člana učini pružalac usluga – preduzetnik, kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 300.000 dinara.

U slučaju posebno teških povreda ili ponavljanja povreda iz stava 1. ovog člana može se izreći zabrana vršenja delatnosti pravnom licu u trajanju od tri do šest meseci.

Novčanom kaznom od 100.000 dinara kazniće se za prekršaj pružalac usluga – pravno lice ako:

1) korisnicima usluga i nadležnim organima državne uprave ne pruži propisane informacije u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan (član 6);

2) postupi suprotno članu 8. ovog zakona.

Za radnje iz stava 5. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 dinara.

Ako prekršaj iz stava 5. ovog člana učini pružalac usluga – preduzetnik, kazniće se novčanom kaznom od 20.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operator elektronskih komunikacija – pravno lice ukoliko ne postupi po nalogu inspektora za usluge informacionog društva iz člana 21. stav 3. ovog zakona.

Za radnju iz stava 8. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara.

Ako prekršaj iz stava 8. ovog člana učini operator elektronskih komunikacija – preduzetnik, kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 300.000 dinara.”.

Član 10.

Podzakonski akt iz člana 2. ovog zakona doneće se do ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 2. ovog zakona (novi član 5a) i člana 8. ovog zakona (u delu izmenjenog člana 21. st. 3. i 4), koje se primenjuju od dana ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju.